

Suvestinė redakcija nuo 2005-08-12 iki 2014-10-21

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [104-2989](#), i. k. 0991100NUTA00001333

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL ŪKININKO ŪKIO IR GYVENTOJŲ, KURIE NEĮREGISTRAVĘ ŪKININKO ŪKIO
VERČIASI INDIVIDUALIA ŽEMĖS ŪKIO VEIKLA, VEIKLOS BUHALTERINĖS
APSKAITOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

1999 m. gruodžio 1 d. Nr. 1333
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [845](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (Žin., 2001, Nr. 99-3515; 2002, Nr. 123-5548) 1 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [498](#), 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 39-1788 (2003-04-25), i. k. 1031100NUTA00000498

1. Patvirtinti Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkos aprašą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

2. Neteko galios nuo 2003-04-26

Punkto naikinimas:

Nr. [498](#), 2003-04-22, Žin. 2003, Nr. 39-1788 (2003-04-25), i. k. 1031100NUTA00000498

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1333

ŪKININKO ŪKIO IR GYVENTOJŲ, KURIE NEĮREGISTRAVĘ ŪKININKO ŪKIO VERČIASI INDIVIDUALIA ŽEMĖS ŪKIO VEIKLA, VEIKLOS BUHALTERINĖS APSKAITOS TVARKOS APRAŠAS

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Svarbiausias ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tikslas – apskaitos registruose fiksuoti visas ūkines operacijas ir ūkinius įvykius. „

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

2. Šis aprašas nustato pinigų kasoje ir banko sąskaitose bei pirkimo ir pardavimo apskaitos reikalavimus laipsniškai pereinant prie turto, atsargų ir produkcijos, gamybos išlaidų, atsiskaitymų bei veiklos rezultatų apskaitos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

3. Šiuo Aprašu vadovaujasi ūkininkai, nustatyta tvarka įregistravę ūkininko ūkį, ir gyventojai, kurie neįregistravę ūkininko ūkio, tačiau žemės ūkio ir kaimo valdas įregistravę Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre verčiasi individualia žemės ūkio veikla (toliau vadinama – gyventojai), gaunantys ar pretenduojantys gauti valstybės ir (ar) Europos Sąjungos paramos fondų paramą, jeigu šios paramos teikimą reglamentuojantys teisės aktai nustato pareigą tvarkyti buhalterinę apskaitą ir sudaryti finansinę atskaitomybę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [498](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1788 (2003-04-25), i. k. 1031100NUTA00000498

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

4. Duomenys, sukaupiti tvarkant ūkininko ūkio ir gyventojų veiklos buhalterinę apskaitą, naudojami PVM deklaracijai pildyti, taip pat kai prašoma paramos iš valstybės ir (ar) Europos Sąjungos paramos fondų ar banko paskolos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

5. Ūkininkai ir gyventojai patys pasirenka buhalterinės apskaitos tvarkymo būdą – supaprastintąją ar dvejetainę apskaitos sistemą. Buhalterinę apskaitą tvarkantys ūkininkai ir gyventojai vadovaujasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais buhalterinės apskaitos tvarkymą, šio Aprašo nuostatomis, taip pat gali vadovautis žemės ūkio ministro patvirtintomis rekomendacijomis, nustatančiomis, kaip tvarkyti ūkininko ūkio ir gyventojų veiklos buhalterinę apskaitą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

6. Pereiti iš supaprastintosios apskaitos sistemos prie dvejetainės galima tik pasibaigus finansiniams metams.

7. Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo nustatyta tvarka.

Pinigų, pirkimo ir pardavimo operacijos registruojamos specialiaame pinigų, pirkimo ir pardavimo žurnale (toliau dažniausiai vadinama – žurnalas), kuriame turi būti nurodomi būtinieji kasos rekvizitai (žurnalo forma pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

8. Ūkininko ūkio veiklos buhalterinę apskaitą gali tvarkyti pats ūkininkas, jo partneriai arba pagal sutartis apskaitos paslaugas teikiančios įmonės. Gyventojų veiklos buhalterinę apskaitą gali tvarkyti pats gyventojas arba pagal sutartis apskaitos paslaugas teikiančios įmonės.

Punkto pakeitimai:

Nr. [498](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1788 (2003-04-25), i. k. 1031100NUTA00000498

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

9. Apskaitos dokumentus ūkininkai ir gyventojai saugo ne mažiau kaip 10 metų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

10. Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba konsultuoja ūkininkus ir gyventojus jų veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo klausimais ir platina įrištus pinigų, pirkimo ir pardavimo žurnalus, kurių puslapiai turi būti sunumeruoti eilės tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

II. PINIGŲ, PIRKIMO IR PARDAVIMO ŽURNALAS

11. Pradedant registruoti pinigų, pirkimo ir pardavimo operacijas, pildomas pirmasis žurnalo lapas. Pirmajame žurnalo lape įrašomi bendrieji duomenys apie ūkininko ūkį ar gyventoją. Šis lapas pildomas vieną kartą metų pradžioje, išskyrus duomenis apie ūkininko partnerių pajamas, gautas ne iš ūkio veiklos, ir duomenis apie samdomų darbuotojų skaičių bei jų dirbtų dienų skaičių (šie duomenys įrašomi ataskaitinių metų pabaigoje, užbaigus ūkinius metus). Įrašomas ūkininko arba gyventojų vardas ir pavardė, asmens kodas, ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimo numeris ir (arba) gyventojų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotos žemės ūkio ir kaimo valdos unikalūs identifikavimo kodas, PVM mokėtojo ar PVM kompensacinio tarifo gavėjo kodas.

Pastraipoje „Sąskaitos Nr., banko įstaigos pavadinimas“ nurodomi bankų sąskaitų numeriai ir bankų pavadinimai.

Pastraipoje „Gyvenamosios vietos adresas, telefonas, faksas“ nurodomas gyvenamosios vietos adresas, telefono ir fakso numeriai (jeigu jie yra), o kitoje šios pastraipos eilutėje – naudojamos žemės vieta, nes ji gali ir nesutapti su gyvenamosios vietos adresu.

Pastraipoje „Bendras naudojamos žemės plotas, ha“ nurodomas bendras naudojamos žemės plotas bei nuosavos ir nuomojamos žemės plotai atskirai, taip pat nurodoma, kokį bendro naudojimo žemės plotą užima žemės ūkio naudmenos, miškai ir kita žemė.

Pastraipoje „Samdomų darbuotojų skaičius“ nurodoma, kiek per ūkinius metus ūkyje ar žemės ūkio ir kaimo valdoje dirbo samdomų darbuotojų.

Pastraipoje „Samdomų darbuotojų dirbtų dienų skaičius“ nurodoma, kiek per ūkinius metus samdomi darbuotojai dirbo dienų ūkyje.

Pastraipoje „Ūkininko partneriai. Jų asmens kodai ir valstybinio socialinio draudimo pažymėjimų numeriai“ nurodoma informacija apie ūkininko partnerius, jų asmens kodai ir socialinio draudimo pažymėjimų numeriai, einamaisiais metais ne iš ūkio veiklos gautos pajamos ir jų šaltiniai (atlyginimai, pensijos, stipendijos).

Punkto pakeitimai:

Nr. [498](#), 2003-04-22, *Žin.*, 2003, Nr. 39-1788 (2003-04-25), i. k. 1031100NUTA00000498

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Žin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

12. Antrajame žurnalo lape (visi kiti žurnalo lapai atitinka antrąjį lapą, todėl vadinama – antrasis lapas) kiekviena operacija rašoma chronologine tvarka, atskira eilute. Įrašas paprastas: operacijos piniginė išraiška būtinai įrašoma skiltyse „Pirkimas“, „Pardavimas“, „kasa/pajamos“ ar „kasa/išlaidos“, „bankas/pajamos“ ar „bankas/išlaidos“, „Skolos“. Operacijų teisingumas grindžiamas apskaitos dokumentais ir ūkininko arba gyventojų parašu mėnesio pabaigoje.

Pinigų, pirkimo ir pardavimo operacijos pradedamos registruoti antrojo lapo pastraipoje „Pradinis likutis“ – įrašomas faktinis pinigų kiekis kasoje ir banke.

1 skiltyje „Diena“ nurodoma pirminio dokumento, kuriuo grindžiama atlikta piniginė operacija, surašymo diena, o 2 skiltyje „Dokumento Nr.“ – pirminio dokumento numeris.

3 skiltyje „Operacijos pavadinimas“ nurodomas atliktos ūkinės operacijos pavadinimas, kita svarbi informacija.

4 skiltyje „Kiekis, matavimo vnt.“ nurodomas produkcijos kiekis ir matavimo vienetas.

5 skiltyje „Pirkimas/vertė, Lt“ surašoma pirktų prekių (paslaugų) vertė be PVM, o 6 skiltyje „Pirkimas/PVM suma, Lt“ – apskaičiuota PVM suma. Ši suma įrašoma iš PVM sąskaitų faktūrų.

7 skiltyje „Pardavimas/vertė, Lt“ ir 8 skiltyje „Pardavimas/PVM suma, Lt“ įrašoma parduotų prekių (paslaugų) vertė ir nuo jos apskaičiuota PVM suma. Apskaičiuotas PVM ar kompensacinio tarifo priedas įrašomas iš žemės ūkio produkcijos pirkimo (priėmimo) kvitų ar PVM sąskaitų faktūrų.

9 skiltyje įrašomos pajamos, gautos ne iš žemės ūkio veiklos, pagal jų rūšis.

10 ir 11 skiltyse „Pinigai, Lt/ kasa/ pajamos“ ir „Pinigai, Lt/ kasa/ išlaidos“ nurodoma operacijos piniginė išraiška gaunant ir sumokant grynais pinigais.

12 ir 13 skiltyse „Pinigai, Lt/ bankas/ pajamos“ ir „Pinigai, Lt/ bankas/ išlaidos“ apskaitomos į banko sąskaitą gautos ir iš jos išmokėtos sumos.

Sumokėjus privalomojo sveikatos draudimo ir valstybinio socialinio draudimo įmokas bei darbo užmokestį samdomiems darbuotojams, šios išlaidos nurodomos skilties „Pinigai, Lt“ išlaidų dalyse atsižvelgiant į tai, kaip buvo atsiskaityta: grynais pinigais ar per banko įstaigą (11 arba 13 skiltys).

Skiltyje „Skolos, Lt“ nurodoma pirkimo ar pardavimo operacijų suma, kuri einamąjį mėnesį buvo atlikta, bet už ją pinigai negauti ar nesumokėti. Atitinkamai pildomos 14 ar 15 skiltys „Skolos, Lt/ ūkininkui arba gyventojui“ ar „Skolos, Lt/ ūkininko arba gyventojų“. 16 skiltyje „Atsiskaitymo data“ nurodoma pirkimo ir pardavimo skolų apmokėjimo data (mėnuo ir diena). Žurnale turi būti įrašomi visi piniginiai atsiskaitymai.

Pastraipos „Iš viso per mėnesį“, „Likutis mėnesio pabaigoje“ pildomos tik tuose lapuose, kuriuose pasibaigia vieno mėnesio įrašai.

Pastraipoje „Iš viso per mėnesį“ įrašomos atitinkamų pirkimo, pardavimo, pajamų ir išlaidų skilčių sumos.

Pastraipoje „Likutis mėnesio pabaigoje“ įrašomas faktinis pinigų kiekis, t. y. turimi grynai pinigai kasoje (likutis mėnesio pradžioje pridėjus prie jo mėnesio pajamas ir atėmus mėnesio išlaidas), banke (likutis mėnesio pradžioje pridėjus prie jo mėnesio pajamas ir atėmus mėnesio išlaidas). Turimų sąskaitų banke likučiai turi sutapti su banko išrašais mėnesio pabaigoje. Šis likutis yra kito mėnesio pradinis likutis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

13. Žurnale padarytas klaidingas įrašas turi būti tvarkingai perbraukiamas, o greta parašoma teisingai. Šalia ištaisyto teksto ar skaičiaus turi būti parašas ir taisymo data.

14. Kiekvieno mėnesio įrašams skiriamas atskiras lapas, jame nurodomi metai ir mėnuo.

15. Kiekvieno mėnesio ūkinės operacijas ūkininkas arba gyventojas tvirtina savo parašu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [845](#), 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

PINIGŲ, PIRKIMO IR PARDAVIMO ŽURNALAS

(1 lapas)

BENDRIEJI DUOMENYS APIE ŪKININKO ŪKĮ AR GYVENTOJĄ

Ūkininko ar gyventojų vardas, pavardė	Ūkininko partneriai. Jų asmens kodai ir valstybinio socialinio draudimo pažymėjimų numeriai
Ūkininko ar gyventojų asmens kodas	
Ūkininko socialinio draudimo pažymėjimo Nr.	
Ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimo Nr. ir (arba) žemės ūkio ir kaimo valdos unikalus identifikavimo kodas.....	
PVM mokėtojo kodas	
PVM kompensacinio tarifo gavėjo kodas	
Sąskaitos Nr., banko įstaigos pavadinimas	
.....	
Gyvenamosios vietos adresas, telefonas, faksas.....	
.....	
Naudojama žemė yra savivaldybėje, rajone	
Bendras naudojamos žemės plotas ha, iš jo:	
nuosavos ha, nuomojamos ha	
Bendrame naudojamos žemės plote:	
a) žemės ūkio naudmenos ha, iš jų:	Einamaisiais metais ne iš ūkio veiklos gautos ūkininko partnerių pajamos Lt
ariama žemė ha	
pievos ir natūralios ganyklos..... ha	iš jų:
sodai ir uogynai ha	atlyginimai Lt
b) miškai ha	stipendijos Lt
c) kita žemė (pastatų, vandenių, kelių užimta žemė ir pan.)..... ha	pensijos Lt
Samdomų darbuotojų skaičius.....	
Samdomų darbuotojų dirbtų dienų skaičius	

.....metai

Skirsnio pakeitimai:

Nr. 498, 2003-04-22, *Zin.*, 2003, Nr. 39-1788 (2003-04-25), i. k. 1031100NUTA00000498

Nr. [845](#), 2005-08-08, *Zin.*, 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

.....metaimėnuo

[illegible]

Ūkininkas arba gyventojas (parašas) (vardas ir pavardė)

Skirsnio pakeitimai:

Nr. 845, 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. 498, 2003-04-22, Žin., 2003, Nr. 39-1788 (2003-04-25), i. k. 1031100NUTA00000498

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1333 "Dėl Ūkininko ūkio veiklos buhalterinės apskaitos tvarkos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. 845, 2005-08-08, Žin., 2005, Nr. 97-3655 (2005-08-11), i. k. 1051100NUTA00000845

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1333 "Dėl Ūkininko ūkio veiklos buhalterinės apskaitos tvarkos patvirtinimo" pakeitimo